

Ouderenparticipatie in wijk- en buurtgerichte projecten



Handreiking voor organisatoren en bestuurders van projecten
voor ouderen in een kwetsbare positie



Inhoudsopgave

01	Inleiding	05
02	Het begrippenpalet	06
	Actief betrokken bij elkaar	
03	Meedoen als organisator/bestuurder	09
3.1	Waarom meedoen en meesturen?	09
3.2	Tips voor u als organisator/bestuurder	10
3.3	Werkblad 1	11
04	In contact komen om meedoen aan activiteiten te realiseren	13
4.1	Waarom in contact komen?	13
4.2	Tips om meedoen aan activiteiten te realiseren	14
4.3	Werkblad 2	15
	Verbinden van mogelijkheden	
05	De (zorg)professional, zorgorganisatie, gemeente en organisator/bestuurder	17
5.1	Waarom samenwerking?	17
5.2	Tips voor de (zorg)professional, zorgorganisatie en gemeente inzake samenwerking	18
5.3	Tips voor de organisator/bestuurder inzake samenwerking	18
5.4	Werkblad 3	19
	Checklist voor organisatoren/bestuurders van projecten voor ouderen	20



01

Inleiding

Een aanzet tot dialoog, in het belang van ouderparticipatie in buurt- en wijkgerichte projecten, dat beoogt deze Handreiking. Er zijn meer dan 40 gesprekken gevoerd met ouderen in de provincie Limburg over hun ervaringen met en betrokkenheid bij buurt- en wijkgerichte projecten voor ouderen in een kwetsbare positie.

Zowel uit deze gesprekken als uit die met de betrokken (zorg)professionals, hebben wij een aantal tips voor ouderenparticipatie geclusterd en verwoord in deze Handreiking.

Het doel van de Handreiking is het stimuleren en ondersteunen van ouderenparticipatie in buurt- en wijkgerichte projecten voor ouderen in een kwetsbare positie. Wij richten ons op organisatoren en bestuurders van deze projecten. Per project verschilt het of dit (zorg)professionals zijn (bijvoorbeeld in dienst van een gemeente of welzijnsinstelling) en/of de ouderen zelf. Uit onze gesprekken met ouderen bleek dat (zorg)professionals vaak belangrijk zijn bij het betrekken van ouderen in de rol van bestuurder, vrijwilliger en/of (mede)organisator.

Wij hopen dat wij middels deze Handreiking de ingezette beweging van het betrekken van ouderen bij projecten voor ouderen kunnen ondersteunen en versterken.

Deze inleiding staat vol begrippen, zoals ouderenparticipatie, ouderen in een kwetsbare positie, wijk- en buurtgerichte projecten, organisatoren en bestuurders. In hoofdstuk 2 leggen wij uit wat wij bedoelen met deze begrippen.

De Handreiking neemt u mee aan de hand van twee slogans:

Actief betrokken bij elkaar

Van de ouderen wordt verwacht dat zij langer thuis blijven wonen en eerst in hun eigen omgeving naar oplossingen zoeken voordat ze een beroep doen op professionele ondersteuning en zorg. Behalve onzekerheid betekent deze verandering ook een kans voor de ouderen, namelijk meer mogelijkheden voor maatwerk bij het zo lang en goed mogelijk zelfstandig functioneren. Een belangrijke rol hierbij spelen de organisatoren/bestuurders van de diverse projecten voor ouderen, ouderenverenigingen en –bonden. Zij staan dan ook centraal in deze Handreiking.

Verbinden van mogelijkheden

Tot slot gaan wij in op ouderenparticipatie in relatie tot ouderenbeleid, de (zorg)professional, zorgorganisatie en de gemeente. Wij ronden af met een checklist, een soort zelfreflectielijst voor organisatoren/bestuurders.

Wij begrijpen dat er een enorme diversiteit aan activiteiten en verscheidenheid binnen de projecten bestaat. Daarom hebben wij werkbladen toegevoegd zodat u deze Handreiking op maat kunt maken voor uw wijk, buurt en/of project.

Wij wensen u veel inspiratie toe bij het gebruiken van deze Handreiking.

Het begrippenpalet

Ouderenparticipatie, ouderen in een kwetsbare positie, wijk- en buurtgerichte projecten, organisatoren en bestuurders. Allemaal begrippen die u al in de inleiding hebt kunnen lezen. Graag lichten wij deze begrippen en onze interpretatie toe.



Ouderenparticipatie

Het 'Handboek Participatie voor ouderen in zorg- en welzijnsprojecten, CSO 2010' omschrijft het begrip participatie binnen zorg- en welzijnsprojecten als volgt: "participatie is alles wat ouderen in staat stelt om invloed uit te oefenen op beslissingen – en om betrokken te zijn bij initiatieven – die hun leven beïnvloeden".

Opvallend is dat een term als participatie en bijvoorbeeld ook een veel gebruikte term als eigen kracht niet voorkomen in het woordgebruik en de beleving van de ouderen die wij gesproken hebben. Wij komen ze alleen tegen als beleidstermen en in beleidsstukken. De geïnterviewde ouderen verwoordden hun bijdragen in andere termen en gevoelswaarden zoals u in deze Handreiking kunt lezen. Wij spreken in het vervolg dan ook over 'meedoen' in plaats van participatie. Wij realiseren ons terdege dat het begrip participatie op verschillende manieren wordt gebruikt. Het gaat erom dat ouderen, naast meedoen, vooral meesturen in de beslissingen die hun leven raken, bijvoorbeeld beslissingen over zorg- en welzijnsvoorzieningen.

Wij hebben ervaren dat het niet alleen vitale ouderen zijn als het gaat om het organiseren van projecten en/of meedoen als bestuurder. Er zijn ook ouderen die spreken over achteruitgang in hun gezondheidssituatie en tegelijkertijd

het belang aangeven om naar vermogen een bijdrage te leveren in hun wijk/buurt.

Ouderen in een kwetsbare positie

Met ouderen in een kwetsbare positie bedoelen wij ouderen die door een opeenstapeling van problemen op sociaal, lichamelijk en/of psychisch gebied in een kwetsbare positie zijn gekomen.

Wijk- en buurtgerichte projecten

Wijk- en buurtgerichte projecten zijn voor ons projecten die voor (en idealiter door en met) ouderen zijn/worden opgezet in een wijk/buurt.

Organisatoren en bestuurders

Met organisatoren en bestuurders bedoelen wij degenen die, samen met anderen, specifieke projecten voor ouderen opzetten en vorm geven. Dat kunnen zowel ouderen zelf zijn als (zorg)professionals, bijvoorbeeld in dienst van een gemeente of welzijnsinstelling.



A photograph of three elderly men in a casual outdoor setting. The man in the center is smiling broadly, showing his teeth. The man on the left is also smiling slightly. The man on the right is partially visible, wearing a cap and glasses, looking towards the other two. They are all wearing light-colored shirts. The background is a soft-focus green, suggesting a park or garden.

Actief betrokken bij elkaar

In een bijeenkomst van het bestuur van een project voor ouderen wordt enthousiast, geanimeerd en open verteld over de redenen waarom ze al zo lang bestuurslid zijn. Men praat zowel in de ik- als wij- vorm. Een korte weergave van het gesprek:

“Wij vinden de onderlinge band van ons als bestuurders heel belangrijk. Wij hebben dit initiatief samen opgezet en kennen elkaar dus al geruime tijd. Dat stimuleert en wij gaan dan ook door tot het einde.

- Ja, dat is waar, maar het is ook gewoon leuk om te doen en je betekent ook nog iets voor een ander. Het is toch een stukje zingeving.
- Dat klopt wel maar ik vind ook dat het gewoon zo hoort. Dat heb ik vanuit mijn opvoeding meegekregen, het is een vorm van plichtsbesef.
- Als ik eerlijk ben is het voor mij afleiding en het biedt structuur, anders verpieter ik, het is voor mij een waardevolle dagindeling.
- Door het vrijwilligerswerk leg ik nieuwe contacten die aanvullend zijn op de contacten die er al zijn.”

3.1 Waarom meedoen en meesturen?

Hiervoor zijn meer dan voldoende redenen:

- Het levert een bijdrage aan het welbevinden van de ouderen en versterkt hun positie.
- De kwaliteit van de projecten wordt versterkt als vertegenwoordigers van ouderen bij de activiteiten betrokken zijn omdat ze dan beter aansluiten bij de wensen en beleving van ouderen.
- Het gevoel van zeggenschap/democratie wordt versterkt. Zeker als ouderen ook meedenken en meesturen bij het vormgeven van ouderenbeleid.
- Het draagt bij aan empowerment - de authentieke stem van de ouderen - en dus ook aan emancipatie.

Stem van de ouderen is van cruciaal belang

Het is belangrijk dat niet alleen de (zorg)professionals, zorgorganisaties en gemeenten, maar vooral de ouderen zelf, aandacht hebben voor het versterken van hun eigen mogelijkheden en positie. Zij zijn nu nadrukkelijk aan zet! Zeker met het huidige beleid om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Het gaat om het realiseren van een betrokken wijk, een wijk waar men oog heeft voor elkaar, voor de individuele verschillen en behoeften bij ouderen om goede zorg

voor ouderen in een kwetsbare positie te waarborgen. Het gaat tevens om het voorkomen dat langer thuis wonen het risico op sociaal isolement vergroot.

Ouderen zelf kunnen het beste aangeven wat belangrijk en wenselijk is. Voor de ouderen zelf maar ook voor de kwaliteit, slaagkans en continuïteit van hun initiatieven en projecten. Echter, de actieve ouderen zijn niet alleen vitale ouderen. Er zijn veel ouderen met gezondheidsproblemen die het belangrijk vinden om zich, naar vermogen, in te zetten voor anderen. Juist omdat dit hen goed doet en een bijdrage levert aan hun welbevinden en levenszin.



(Mede)organisatoren/vrijwilligers gezocht - wandelaars in een willekeurige buurt in Limburg

Een groep actieve buurtbewoners vertelt dat ze bewust op pad gaat in hun buurt. "Wij willen op deze manier contact leggen en naargelang de sfeer en ontwikkeling van het gesprek praten over de activiteiten in de buurt. Wij vragen dan bijvoorbeeld of de ander weet wat er allemaal te doen is? En, wat ze zelf zouden willen doen, waar hun belangstelling ligt? En als ze geïnteresseerd zijn om een bijdrage te leveren vragen wij wat eventueel past binnen de tijd die ze beschikbaar willen stellen. Dat levert gelukkig vaak leuke gesprekken op omdat mensen het prettig vinden om op een ongedwongen manier een praatje te maken en soms ook helemaal niet weten wat er in de buurt te doen is. Dan lees je de verbazing van hun gezichten af als ze horen wat er allemaal te doen is. En wij maken gelukkig geregeld mee dat ze dan ook een concrete bijdrage aan bepaalde activiteiten willen leveren."

3.2 Tips voor u als organisator/ bestuurder

"Voorwaarde is wel dat er voldoende vrijwilligers zijn om een project te dragen."

- Spreek als organisator/bestuurder (mogelijke) vrijwilligers persoonlijk aan op hun belangstelling, wensen, vaardigheden, kennis en kunde (competenties). Dat sluit een folder en/of aanplakbiljetten uiteraard niet uit.
- Toon in het gesprek oprechte belangstelling. Vraag wat de ander graag zou willen doen en waar zijn/haar (on)mogelijkheden liggen.
- Kom niet te gehaast en doelgericht over omdat een probleem (bijvoorbeeld te weinig vrijwilligers) opgelost moet worden.
- Zorg dat zowel de georganiseerde activiteiten als de kartrekkers en contactpersonen voldoende herkenbaar zijn.
- Zorg voor een proefperiode, een duidelijk tijdsplan met afspraken en begeleiding.
- Maak wederzijdse verwachtingen bespreekbaar.
- Houd er rekening mee dat er steeds meer vrijwilligers zijn die zich niet meer willen binden voor langere tijd maar zich wel in willen zetten voor een concreet project met kop en staart.
- In een groep zeggen "we hebben geen voorzitter" werkt niet: de kans bestaat dat niemand zich meldt. Hanteer daarom een persoonlijke benadering van een mogelijke kandidaat.

"Ik heb het als bestuurder nu drukker dan vóór mijn pensioen!"

- Neem als bestuurder niet teveel hooi op uw vork.
- Durf te delegeren (taken en verantwoordelijkheden verdelen).
- Word geen "einzelfgänger".
- Als u wilt stoppen maak dit dan tijdig bekend en bespreekbaar. Blijf niet doorgaan.
- Maak afspraken over de duur van het bestuurslidmaatschap en houd u daar aan. Maak van opvolging een gezamenlijke punt.
- Zoek verbinding met andere organisaties in de buurt en kijk wat u voor elkaar kunt betekenen bijvoorbeeld met betrekking tot het werven van vrijwilligers.

"Daar kom ik toch niet tussen!"

- Kom als organisatie/bestuur niet over als een gesloten club. Stel u open voor nieuwe mensen met de daarbij horende nieuwe ideeën en opvattingen.
- Koester de kracht van de onderlinge band, investeer hierin, en combineer dit met een transparante en toegankelijke houding naar buiten waardoor anderen zich welkom voelen.
- Zoek niet naar meer van hetzelfde als organisatie/bestuur. Sta open voor de dynamiek van de verschillen.



04

In contact komen om meedoen aan activiteiten te realiseren

Op pad in de buurt - De man op de fiets

De voorzitter van een buurtvereniging geeft aan dat hij geregeld op de fiets stapt om door zijn buurt te fietsen. "Soms fiets ik wat langzamer, om de ander de kans te geven te reageren. Hierdoor ontstaan ongedwongen ontmoetings- en gespreksmomenten over wat er leeft in de buurt. Langs deze weg weet ik ook mensen te interesseren voor zowel deelname aan activiteiten als het verrichten van vrijwilligerswerk. Maar, het kost wel tijd en geduld, je niet uit het veld laten slaan als de reacties tegenvallen en gewoon volhouden, je gezicht laten zien, het is een kwestie van lange adem".

4.1 Waarom in contact komen?

In contact komen met oudere buurtbewoners is een eerste stap om meedoen te realiseren en om vrijwilligers te kunnen werven. Uit de gesprekken blijkt dat dit niet vanzelfsprekend is. Er is een grote groep die het contact mijdt en er is nog steeds sprake van een grote mate van vraagverlegenheid. Veel activiteiten in buurten en wijken zijn opgezet om de (toenemende) vereenzaming van veel ouderen en het sociaal isolement waarin

ze terecht zijn gekomen tegen te gaan. Toch krijgen wij regelmatig van actieve ouderen te horen dat: "Degenen die wij niet bereiken in de buurt zijn juist de ouderen in een kwetsbare positie. Terwijl ons initiatief juist voor deze groep ouderen is opgezet". De groep ouderen die uit zichzelf naar buiten treedt, bewust het contact op-

zoekt heeft vaak genoeg aan een folder, aanplakbiljet en/of aangesproken te worden door een kennis om naar een activiteit te komen. Dit is tegelijkertijd de groep die op een gegeven moment aangesproken kan worden om te bespreken of ze een rol willen spelen in contacten met andere ouderen en/of bepaalde activiteiten.



4.2 Tips om meedoen aan activiteiten te realiseren

Durf het klein te maken - initiatief terug naar de straat

De coördinatrice van een ontmoetingsplek voor ouderen zegt: "Een mevrouw uit de buurt, met een eigen atelier, meldde zich bij ons om mee te delen dat ze bepaalde activiteiten als vrijwilliger zou willen organiseren voor ouderen. Wij hebben dit opgepakt als mogelijkheid om juist deze activiteit bij haar thuis, in haar atelier, te organiseren. Zo dicht mogelijk bij de mensen in de buurt. Wij hoeven namelijk niet alles naar onze ontmoetingsplek toe te trekken en bij ons te laten plaatsvinden. Wij merken dat dit voor een aantal ouderen een stimulans is om mee te gaan doen omdat het op loopafstand van hun huis plaatsvindt. Een mevrouw zegt dat ze het fijn vindt dat het zo dichtbij plaatsvindt en er mensen komen die ze kent. Zo kom ik tenminste het huis uit. En de vrijwilligster is helemaal enthousiast nu ze mensen in haar atelier kan ontvangen".

Iedereen wil gezien/erkend worden

- Leg het accent op een laagdrempelige aanpak in uw buurt of wijk.
- Creëer bewust ontmoetingsmomenten waarin "het huis-, tuin- en keuken praatje" in eerste instantie belangrijker is dan iemand vragen om naar een activiteit te komen of plaats te nemen in een projectgroep. Dit kan mensen juist een gevoel geven dat er (te) veel van hen verwacht wordt. Over deelname en/of een concrete bijdrage praten kan een volgende stap zijn, maar hoeft niet.
- Sluit aan bij het tempo van de ander, durf te kijken vanuit het perspectief/beleving van de ander.
- Blijf alert op aanknopingspunten in het verhaal van de ander en sluit daar bij aan.
- Accepteer dat het bij "toevallige" ontmoetingen kan blijven. Realiseert u zich dan wel dat u iemand in ieder geval op de radar hebt!
- Blijf in contact want de ander wil wel gezien worden, een aanspreekpunt hebben, iemand waarvan ze weten dat hij er is als ze hem nodig hebben.
- Ga de groep die zich niet - en misschien wel nooit - uit zichzelf meldt niet forceren. Dat werkt averechts. Zij willen nergens aan meedoen omdat zij zich daar alleen maar ongemakkelijker en soms eenzamer door voelen.
- Anderen kunnen juist wel dat duwtje in de rug gebruiken om deel te nemen, om over die eerste drempel heen te stappen. Schroom dan niet om die ondersteuning te geven. Sterker! De ander wacht hierop.
- Blijf alert op het belang van continuïteit van de activiteiten.



"Kom toch achter die geraniums uit"

- Geef buurtbewoners niet het gevoel dat ze iets moeten omdat het beter voor hen zou zijn.
- Ga niet pushen in de zin van "Ik zou toch eens naar die of die activiteit komen, het is erg leuk en lijkt me goed voor jou".
- Haak niet te vroeg af omdat u geen tot weinig reacties krijgt in uw pogingen om contact te krijgen met ouderen in de buurt. Het is vaak een kwestie van lange adem.
- Denk aan goede afstemming tussen een bepaalde activiteit en benodigde zorg, bijvoorbeeld hulp bij het aantrekken van steunkousen valt samen met een activiteit waaraan de betreffende oudere graag aan mee zou willen doen.

3.3 Werkblad 2

In uw wijk, buurt en/of project	Tips	Valkuilen



Verbinden van mogelijkheden

05

De (zorg)professional, zorgorganisatie, gemeente en organisator/bestuurder



Een verrassend telefoontje

Zomaar gebeld worden door een beleidsambtenaar van een Noord-Limburgse gemeente. Hij heeft via-via over ons onderzoek gehoord en wil graag van gedachten wisselen en een bijdrage leveren. Hij geeft aan hoe belangrijk het is om in het ouderenbeleid rekening te houden met de diversiteit binnen deze groep. Hij onderstreept het belang van betrokken blijven bij een project door de gemeente, belangstellend blijven, zonder de initiatiefnemers/organisatoren voor de voeten te lopen of een gevoel te geven dat ze gecontroleerd worden. Enthousiast gaat hij in op de pilot rondom het thema positieve gezondheid en het belang om naar alle aspecten van het leven van de ouderen te kijken.

5.1 Waarom samenwerking?

Opvallend is dat de meeste ouderen het thema “zorg” niet expliciet benoemd hebben, terwijl dit natuurlijk van groot belang is voor de mate van mee kunnen doen door ouderen in een kwetsbare positie. Dat komt waarschijnlijk omdat bij de meeste ontmoetingsplekken sprake is van een zorginfrastructuur, meer impliciet dan expliciet. Binnen dit wijk-georiënteerd integraal zorgnetwerk is het samenspel, op basis van gelijkwaardigheid, tussen gemeente, (zorg)professionals, actieve burgers, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, mantelzorgers, verpleeg- en verzorgingstehuizen en de ouderen zelf van groot belang. Voor alle partijen is het de kunst om hier een goede weg in te vinden en dat op een zorgvuldige en respectvolle manier met elkaar wordt omgegaan. Zeker omdat er nog steeds sprake is van grote discrepantie tussen beleid en praktijk.

5.2 Tips voor de (zorg)professional, zorgorganisatie en gemeente inzake samenwerking

De stimulerende waarde van oprechte belangstelling

Een bestuurslid merkt op dat hij erover nadenkt om te stoppen met zijn bestuurswerkzaamheden. "Het wordt me teveel. Ik doe nu meer dan voor mijn pensioen en dat is ook weer niet de bedoeling. Maar door het bezoekje en gesprek met de wethouder, en vooral de toon van dat gesprek, belangstellend en stimulerend, heb ik toch weer zin gekregen om mee te blijven doen. Ik had deze opkikker even nodig en het was goed om te merken dat de gemeente, in dit geval de wethouder, je werkt waardeert".

- Toon als (zorg)professionals, beleidsambtenaren en/of politici oprechte belangstelling voor initiatieven en/of projecten voor ouderen en houdt deze belangstelling vast. Een zichtbare geïnteresseerde rol van de gemeente (wethouders en beleidsambtenaren) wordt als zeer motiverend ervaren en gaat verder dan subsidie verstrekken, ruimte beschikbaar stellen en aanwezig zijn bij de start van een project. Hoe belangrijk dat ook is.
- Geef ouderen de ruimte om een initiatief/project naar eigen inzicht in te richten en uit te voeren.
- Richt beleid op preventie, vitale ouderen en ouderen in een kwetsbare positie.



Geef de authentieke stem van de ouderen ruimte!

- Heb oog voor de verschillende motieven op basis waarvan ouderen hun verantwoordelijkheid als organisator/bestuurder nemen.
- Zorg voor gelijkwaardigheid in de communicatie.
- Sta open voor verscheidenheid in aanpak en houding.

5.3 Tips voor de organisator/bestuurder inzake samenwerking

"Zitten wij nog op dezelfde golflengte?"

- Draag als organisator/bestuurder bij aan goede en open communicatie met uw gemeente. Nodig de gemeente uit.
- Zorg voor korte communicatielijnen met de gemeente (beleidsambtenaren).
- Maak u als organisator/bestuurder sterk om lid te worden van het sociale buurt-wijkteam.
- Lever uw bijdrage in advies- of participatieraden.

Checklist voor organisatoren/bestuurders van projecten voor ouderen

Onderstaande checklist beoogt een hulpmiddel te zijn voor u als organisator/bestuurder bij uw activiteiten voor ouderen in uw wijk/buurt.

In contact komen en blijven met ouderen

- Kent u buurtbewoners die actief op pad gaan om op een laagdrempelige manier in contact te komen met andere buurtbewoners? ja nee ?
- Zijn er vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) actief in de wijk/buurt? ja nee ?
- Kent u buurtbewoners die zich op basis van hun ervaring met b.v. tegenslag, ziekte en/of beperking inzetten ter ondersteuning van mede buurtbewoners? ja nee ?

Werven en begeleiden van vrijwilligers

- Worden buurtbewoners persoonlijk benaderd om hun interesse voor vrijwilligerswerk te polsen? ja nee ?
- Worden buurtbewoners aangesproken op hun belangstelling, wensen, vaardigheden, kennis en kunde (competenties) i.v.m. mogelijk vrijwilligerswerk? ja nee ?
- Zijn de vrijwilligers voldoende geïnformeerd over wat van hun verwacht wordt, de tijd die het kost en bij wie ze terecht kunnen met vragen? ja nee ?
- Realiseert u zich in voldoende mate dat "de" vrijwilliger niet bestaat? ja nee ?

Toegankelijkheid en representativiteit van organisatie en/of bestuur

- Bent u voldoende toegankelijk als bestuur voor nieuwe leden? ja nee ?
- Praat u geregeld met ouderen die al betrokken zijn en vraagt u naar hun ervaring en beleving? ja nee ?
- Bent u voldoende representatief voor alle ouderen in de buurt? ja nee ?
- Heeft u voldoende oog en oor voor de wensen en belangen van de mensen die (nog) niet betrokken zijn bij de activiteiten? ja nee ?
- Realiseert u zich dat, ondanks alle goede intenties, niet iedereen wil deelnemen aan activiteiten? ja nee ?

Overleg en samenwerking in de wijk/buurt

- Vindt er structureel overleg plaats met het sociale buurt/wijkteam? ja nee ?
- Zijn ouderen vertegenwoordigd in het sociale buurt/wijkteam? ja nee ?
- Is er sprake van overleg/samenwerking binnen het (formele en informele) zorgnetwerk? ja nee ?
- Bent u voldoende alert op andere initiatieven in de wijk/buurt? ja nee ?
- Bent u bereid om met hun te overleggen hoe u elkaar kunt versterken en van elkaar kunt leren (ook al liggen hun activiteiten) op een ander terrein? ja nee ?

Contact met de gemeente door organisator/bestuurder

- Staat de gemeente voldoende open voor uw ideeën? ja nee ?
- Toont de gemeente belangstelling, buiten de startfase/opening, voor uw project? ja nee ?
- Vindt het contact met alle betrokkenen inzake ouderenbeleid plaats op basis van gelijkwaardigheid (openstaan voor elkaars (on)mogelijkheden, geen beleidstaal)? ja nee ?
- Hebt u het gevoel voldoende zeggenschap te hebben met betrekking tot de uitvoering van ouderenbeleid? ja nee ?
- Neemt u zelf het initiatief om beleidsambtenaren voor een gesprek uit te nodigen? ja nee ?

Ga aan de slag met de NEE's en ???
Maak hiervoor een plan van aanpak,
gebruik hiervoor de tips uit o.a.
de Handreiking en de ingevulde werkbladen.
Continueer en verstrek de JA's

Inspireer, stimuleer en deel ervaringen!

Colofon

Auteurs: Leden regiegroep ouderendelegatie
NPO-Limburg, Thijs Scheepers,
Simone Brzezinski en Esther Stoffers,
Zorgbelang Limburg en Huis voor
de Zorg

Datum: Januari 2017

Deze Handreiking is tot stand gekomen door samenwerking van de ouderenbonden in Limburg (KBO en PCOB), Academisch Centrum Netwerk Limburg (ACZIO), Zorgbelang Limburg en Huis voor de Zorg.



Deze uitgave is mogelijk gemaakt door:



Vragen naar aanleiding van deze Handreiking:
info@huisvoordezorg.nl of Tel: 046 4208159



